

## OB DNEVU REPUBLIKE

Pred triintriidesetimi leti se je v malem bosanskem mestu Jajcu, sredi zaslužjene Evrope, zbralo 142 delegatov, predstavnikov naših narodov s tovarišem Titom na čelu. Zgodovinski dogodek se je odvijal sredi vojne vihre, v času, ko je bila Jugoslavija okupirana, staro vodstvo pa je pobegnilo in prepustilo narod neusmiljeni usodi.

Zasedanje AVNOJ 29. novembra zvečer se je končalo šele 30. novembra zjutraj. Tovariš Tito je odločno nakazal pot Jugoslavije v prihodnosti. Govoril je o boju, ki nam edini lahko prinese našo zmago.

Rojevala se je nova Jugoslavija, ne več kot kraljeva država, pač pa kot republika. Najširše množice so vzplamtele v svoji revoluciji. Mnogo narodnih herojev je ro-

dil naš boj, ki nima v vsej zgodovini Jugoslavije primerjave. Mnogo ljudi je ostalo brezimnih, a vendar so se z vsem srcem borili za naše največje bogastvo, za svobodo. Vsi brez sebičnih vprašanj in premišljevanj, so tkali niti današnje svobode in neodvisnosti.

Ob prazniku se spomnimo tudi našega trenutka. Dan republike je še vedno glavni mejnik, oziroma začetna točka, pri kateri so se začeli graditi temelji naše socialistične Jugoslavije z Zvezo komunistov na čelu, temelji, ki so nakazali razvoj v osvobajanje človeka in v humane samoupravne odnose.

Sprejeli bomo novi Zakon o združenem delu, ki je dokument doseženega razvoja in naših prihodnjih odnosov, tako glede dolžnosti kot tudi pravic. Spomnimo se

tudi vseh ukrepov, ki smo jih sprejeli v našem podjetju v letošnjem letu na pobudo političnih in samoupravnih organov za izboljšanje gospodarjenja. Z dobrim in tovariškim delom bomo v prihodnje odpravili negativnosti, ki so še prisotne. S še bolj nesebičnim delom bomo dvignili produktivnost. To je temelj nadaljnega razvoja vseh sestavnih delov našega napredka, to je smernica naše nove socialistične Jugoslavije, ki je v kratkem času, v triintriidesetih letih, dosegla neslutene cilje svojega razvoja. S ponosom se oziramo na prehojeno pot in z zaupanjem zremo v prihodnost z našim dragim tovarišem Titom na čelu. Dan republike je najlepši trenutek, da se spomnimo vsega, na kar nas spominja ta veliki praznik.

C. S.

## TOZD 8 — Delavska restavracija

Spomladi 1973 je delavski svet delovne organizacije razpravljal o poslovanju v restavraciji in ugotovil, da je »nujno potrebno spremeniti politiko poslovanja restavracije v tistem delu, ki se nanaša na družbeno prehrano. Stremljenje po tem, da se iz družbenega standarda ustvarja dobiček, je nesprejemljivo.«

vanja vseh delavcev v temeljnih organizacijah in DSSS. Najbolj očitne so kadrov-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Iz tega stališča delavskega sveta sta bila tudi izoblikovana sklepa, in sicer, da se uvede kontrola nad kvaliteto prehrane ter s tem nad ceno obroka in da naj bo kapaciteta kuhinje v restavraciji taka, da zaradi tega ne bo trpela kakovost družbene prehrane.

Začel se je torej proces konkretnega vplivanja delavcev ne samo na delo restavracije, ampak tudi na izboljšanje kvalitete toplega obroka. Gre za neko vrsto globljega podružbljanja sredstev sklada skupne porabe, saj se družbena prehrana financira prav iz teh sredstev. Brez pomena je sicer, ali zadostujejo sredstva, ki jih delavci plačajo iz sklada skupne porabe za družbeno prehrano; pomembno je, da je poslovanje restavracije pod kontrolo, zaradi katere se stanje v restavraciji, ki po prepričanju osebja restavracije, nikdar ni bilo slabo, še izboljšuje.

Lahko bi našli, koliko obrokov lahko restavracija pripravi, kako finančno posluje, da je organizirana kot temeljna organizacija združenega dela in da ima kot taka svoje samoupravne organe, vendar je vse to več ali manj znano, ni pa znano, da ima restavracija tudi težave, katerih pa se ne bo mogla znebiti brez sodelo-



# TOZD 8 — Delavska restavracija

(Nadaljevanje s 1. strani)

ske težave, saj primanjkuje kvalificiranih natakarjev, ki pa jih ni mogoče dobiti. Vzroki niso toliko v delovnem redu v restavraciji, čeprav na to tudi vplivajo, ampak so predvsem splošnega značaja, saj niti bolj organizirane restavracije ali pa hoteli nimajo zadosti kvalificiranih ljudi, ki bi mogli delo opravljati tako, kot narekuje poslovanje.

Bržkone bodo morali tozdi, ko bodo sprejemali plan za leto 1977, tudi razmišljati o tem, ali so sedanji prostori restavracije primerni. Lahko trdimo, da so za tisočočlanski kolektiv, ki je vezan na restavracijo, sedanji prostori premajhni. Velika želja delavcev v restavraciji je, da bi

povsem ustregli željam in da bi kuhali tako hrano, kot jo večina želi. Vsem ni mogoče ustreči: če bomo odlašali z novimi prostori za družbeno prehrano, bomo sicer denar prihranili ali ga vložili v druge namene, vendar bomo po drugi strani še nadalje povzročali nezadovoljstvo.

Zavod za zdravstvo Kranj stalno nadzoruje primernost obrokov, kalorično vrednost in pa tudi higieno priprave hrane, odbor za družbeno prehrano, ki ga sestavljajo delegati iz vseh temeljnih organizacij in DSSS pa ureja druge zadeve, ki imajo vpliv na poslovanje restavracije in na zadovoljitev delavcev, ki se hranijo v restavraciji.

Mesečno pripravi restavracija 28.000 do 30.000 toplih obrokov. S tem so kapacite

tete v celoti izkoriščene, ni pa možno, dokler bo restavracija poslovala v takih pogojih, kot posluje, popestriti izbiro toplih obrokov ali pripraviti celo dietično hrano. Rešitev je samo samopostrežna restavracija.

Upamo, da smo prikazali najbolj težke elemente v poslovanju restavracije, pri čemer ne smemo pozabiti, da je cena, ki jo kolektiv plačuje za obrok, postala občutno prenizka. Razmišljati bo potrebno o prispevku vsakega delavca k posameznemu obroku, kajti že sedaj je očitno, da 10 din za obrok komajda pokrije materialne stroške. Odbor za družbeno prehrano bo začel z argumentirano akcijo za sofinanciranje družbene prehrane, kajti menimo, da je sofinanciranje tudi del tistega podružbljanja, ki smo ga v uvodu omenili.

A. Škrjanc

## Do kam smo prispeli

V začetku poletja je bil dan v javno obravnavo osnutek zakona o združenem delu. V delovni organizaciji so se aktivirale vse družbenopolitične organizacije. Izdelana je bila analiza stanja in izoblikovana izhodišča, ki so bila posredovana vsem samoupravnim skupinam delovne organizacije. Na zborih samoupravnih delovnih skupin so bila izhodišča v celoti potrjena in dopolnjena, ugotovitve pa so bile:

Samouprava je organizacijsko izpeljana, ni pa zaživela v celoti. Predvsem ni zaživel delegatski sistem.

Odprto je vprašanje organiziranja, oziroma reorganiziranja temeljnih organizacij združenega dela (preobsežnost, tehnološka nezaokroženost).

Samoupravna delavska kontrola še ni dosegla začrtanega programa.

Vrednotenje dela še ni usklajeno z normami samoupravnega sporazuma. Ugotovljeno je, da samoupravne norme našega sistema še niso ukoreninjene pri vseh delavcih. Nekateri si lastijo preveč pravic, tudi takih, ki so neodtujljivo delavske. Krojijo si delo tako, da ni sode-

lovanja z delavci, s tem pa se izrablja tudi nezainteresiranost in neaktivnost nekaterih delavcev v neposredni proizvodnji.

Bila so postavljena tudi vprašanja, do kam je že prispela organiziranost v sestavljeni organizaciji Uniles.

Na podlagi ugotovljenega stanja so bili sprejeti naslednji sklepi:

sklicana je bila konferenca delegacij. Na njej je bila razložena vloga delegatov in delegacij v našem samoupravnem sistemu. Sprejet je bil dogovor, da morajo biti delegati pri opravljanju zaupanih nalog dosledni in da pred zbori delovnih ljudi opravičijo zaupano nalogo.

Po vprašanju reorganiziranja temeljnih organizacij združenega dela tovarne sedežnega pohištva na Duplici in proizvodnje masivnih polizdelkov v Motniku je bilo neuradno oblikovanih že več variant. A pravnih izhodišč še ni. Da na tem področju še ni izoblikovanih konkretnih stališč in izhodišč, je težava v tem, da še niso utrjena in dodelana vsa merila v delovni organizaciji, obstoječih temeljnih organizacijah združenega dela. Posebno očitno je nedodelano vprašanje dohodkov-

nih odnosov na tem področju. Potrebno bo pospešeno uskladiti norme, ki so začrtane s samoupravnimi normami zakona o združenem delu.

Za bolj aktivno delovanje organov samoupravne delavske kontrole je bil organiziran seminar in so bile članom posredovani napotki za nadaljnje delo.

V teh dneh smo začeli podpisovati samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest v temeljni organizaciji združenega dela in samoupravni sporazum o pridobivanju in delitvi dohodka ter osebnih dohodkov. To delo je plod dveletnih priprav, usklajevanj, dogovarjanj in sporazumevanj s sodelavci, delegacijami, zbori delovnih ljudi, samoupravnimi organi in družbeno političnimi organizacijami. Pri tem delu je bilo dokazano, da se da življenjsko uporabiti norme, ki so začrtane v našem samoupravnem družbenem sistemu. Dokaz, da je tako, so nam podpisali teh dveh samoupravnih sporazumov.

Po samoupravnem sporazumevanju je delovna organizacija še vrsto let članica sestavljene organizacije združenega dela Uniles. Program dela SO Uniles je vsakoletno posredovan temeljnim organizacijam združenega dela, ki so članice tega organa. Samoupravni organi redno spremljajo delovanje in potrjujejo programe dela. Družbenopolitične organizacije so tudi organizacijsko povezane v sestavljeni organizaciji. Organizirana je tudi povezanost na ravni samoupravnih organov. Kot pa je razvidno iz ocene, še ni vidnih uspehov s področja raznih povezovanj: (obdelava domačega in zunanjskega trgadelitev dela, surovinska baza, skupna nabava repromateriala, usklajevanje investicijskih del, izobraževanje in drugo). To so vprašanja, ki jih bo potrebno po normah novega zakona o združenem delu uskladiti in to ne samo v delokrogu sestavljenih organizacij združenega dela Uniles-Slovenijales, temveč tudi v slovenskem in jugoslovanskem prostoru.

Za reševanje zgoraj nakazanih odprtih vprašanj je bilo že sestavljeno delovno telo na ravni predstavnikov sestavljenih organizacij združenega dela in predstavnikov neučlanjenih delovnih organizacij lesne industrije Slovenije, predstavni-



kov Gospodarske zbornice SRS in predstavnikov delovne skupine CK ZKS.

Izdelana je bila analiza stanja v sestavljenih organizacijah in delovnih organizacijah lesne industrije Slovenije. Na podlagi ugotovitev se že pristopa k re-

ševanju in usklajevanju zgoraj navedenih zadev v okviru določil zakona o združenem delu.

Delo na tem področju je torej v polnem zamahu. Dolžnost nas vseh pa je, da se še bolj aktivno vključimo v naše

družbeno dogajanje in da sleherni član naše samoupravne socialistične družbe da svoj doprinos h krepitvi samoupravnih odnosov, ki so začrtani v našem zakonu o združenem delu.

B. Bavčar

# S seje izvršilnega odbora sindikalne konference

**Usklajevanje predlogov in priprava za podpis samoupravnega sporazuma o sistematizaciji delovnih mest in samoupravnega sporazuma o pridobivanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov.**

Tov. Jerman je razložil, kako poteka usklajevanje predlogov in priprave za podpis samoupravnega sporazuma o sistematizaciji delovnih mest in samoupravnega sporazuma o pridobivanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov. Tov. Jerman je pojasnil, da so javne razprave zaključene in da bomo s podpisovanjem lahko takoj pričeli. Predlagal je, da izvršni odbor sindikata izda soglasje k predlogu obeh samoupravnih sporazumov v besedilu, kot jih je sprejel zbor delegatov za usklajevanje predlogov. Izvršni odbor sindikalne konference je izdal soglasje k obema samoupravnima sporazumoma.

**Nadaljnje naloge pri uresničevanju in sprejemanju določil zakona o združenem delu**

Predsednik izvršilnega odbora sindikalne konference tov. Jeglič je obrazložil, da je prvi del javne razprave o osnutku zakona o združenem delu že za nami in da sta sindikat in komisija za razlago zakona odigrala pri tem pomembno vlogo. Sedanja naloga sindikata, komisije za razlago osnutka zakona o združenem delu in komisije za organiziranje tozgov je, da z delom nadaljujejo in da se vse, kar je bilo obravnavano na javnih razpravah, nadzira in spravi v medsebojne odnose.

Tov. Urh je povedal, da delamo analize za reorganizacijo tozgov. Potrebno bo reorganizirati TOZD-1, TOZD-3 in Delovno skupnost skupnih služb (vzdrževanje). Zavedamo se, da je to zelo odgovorno delo. Izvedeno bo po sprejemu novega zakona o združenem delu in po sprejetju dohodkovnih odnosov v našem podjetju. Priprave za to že pospešeno tečejo.

Tov. Ipavec pripominja, da bo potrebno posvečati v bodoče še večjo pozornost pridobivanja dohodka v smislu stabilizacije, poiskati notranje rezerve izkoriščanja delovnega časa, proizvodnih materialov in podobno.

**Razprava o osnutku sindikalne liste za leto 1977**

V obrazložitvi osnutka sindikalne liste za leto 1977 so bile posebej naznačene spremembe nove sindikalne liste in poglavja, katerega določila se bistveno razlikujejo od določil našega samoupravnega sporazuma in prakse v tozdih.

Posebno so bila kritično obravnavana določila sindikalne liste o minulem delu. Mnenja smo, da ni mogoča ureditev delitve dela in ne osebnih dohodkov po

minulem delu, ne da bi upoštevali konkretni prispevek posameznega delavca v delovni organizaciji, oziroma dobi zaposlitve v delovni organizaciji kot poenostavljen izraz tega prispevka. Člani IO so izrazili pripombe o nagradah ob delovnih jubilejih, obstaja predlog, da se nagrade izplačujejo po kriteriju skupne delovne dobe, ne pa po delovni dobi v posameznih podjetjih. Sredstva za te nagrade formirajo delovne organizacije, zato uporaba kriterija skupne delovne dobe zaenkrat ni uresničljiva.

Menimo, da tako hitre spremembe, kot jih doživlja v sindikalni listi določilo o jubilejnih nagradah, določilo o regresih in letnih dopustih, ne vplivajo ugodno na za-

dovoljstvo v kolektivih, niti ne prispevajo k zavestnemu obravnavanju, sprejemanju in izvajanju stališč sindikatov, pač pa dajejo vtis stalne improvizacije.

Glede ostalih določil predlagamo, da se v sindikalni listi navedeni zneski za leto 1977 povečajo v skladu z gibanjem življenjskih stroškov in določil resolucije o družbenoekonomskem razvoju SRS.

Sklenjeno je bilo, naj vse osnovne organizacije sindikata razpravljajo o osnutku sindikalne liste za leto 1977 in naj do srede novembra 1976 podajo pismene pripombe predsedniku izvršnega odbora sindikata, ki jih naj skupaj z izvršnim odbo-

(Nadaljevanje na 4. strani)

## PROSLAVA ZA DAN REPUBLIKE

**Smo pred našim največjim praznikom, Dnevom republike.**

**Da bi bil začetek praznovanja čim bolj slavnosten, so družbenopolitične organizacije tovarne Stol in terena Duplica pripravile proslavo, ki bo v petek 26. novembra 1976 ob 10. uri v Kulturnem domu na Duplici. Program pripravlja mladinska organizacija Duplica, sodeloval pa bo tudi oktet bratov Pirnat, ki bo zapel več borbenih in narodnih pesmi.**

**Dramska skupina študira, s sodelovanjem DPD Svoboda mladinske organizacije, prav za ta namen pripravljeno zborna recitacijo, ki je sestavljena iz pesmi Karla Destovnika-Kajuha, Mateja Bora in Igorja Grudna. Spremljana bo z zvočnimi in svetlobnimi efekti, opisuje pa dogajanja in občutke od začetka okupacije, vstajo in osvoboditev.**

**Predvideno je, da bodo na tej proslavi podeljena tudi priznanja zaslužnim članom kolektiva STOL. To niso samo priznanja za njihovo delo v podjetju, pač pa tudi za sodelovanje v družbenopolitičnih organizacijah na terenu.**

**Vse člane kolektiva vabimo, da se proslave udeleže.**

**Prireditelji**

## S SEJE IZVRŠILNEGA ODBORA SINDIKALNE KONFERENCE

(Nadaljevanje s 3. strani)

rom sindikalne konference uskladi in posreduje Občinskemu sindikalnemu svetu Kamnik.

### Obravnava predloga koledarja za leto 1977

Tov. Jeglič je informiral prisotne, da je DS delovne organizacije na zadnji seji dne 26. 10. dal v javno obravnavo koledar dela za prihodnje leto s predlogom, da tudi v prihodnjem letu koristimo dvotedenski kolektivni dopust zaradi vzdrževanja strojev in naprav v Stolu. To se je že v preteklih letih pokazalo najbolj primerno in racionalno. V novem predlogu koledarja je tudi opazna razlika med številom prostih dni, oziroma prostih sobot v začetku leta, v primerjavi z drugo polovico leta. V prvih mesecih je predlaganih več prostih sobot, proti koncu leta pa manj. Da je taka razporeditev koristna, se izhaja iz ugotovitve, da veliko število delavcev koristi v drugi polovici leta več dopusta.

Vzrok za tako razporeditev je tudi dejstvo, da imamo v drugi polovici leta večjo zasedenost proizvodnje.

V razpravi je bil tudi dan predlog, naj bi 31. oktobra koristili kolektivni dopust ali prenesli prosto soboto na ta dan, da bi bilo za 1. november več prostih dni. Tudi iz stališča energetike je nesprejemljivo, da bi za en dan spravljali v tek celotno proizvodnjo. Izvršni odbor sindikalne konference je pripomnil, da se strinja s predlogom koledarja, tega pa naj še obravnavajo na sestankih osnovne organizacije sindikata po tožnih.

### Razprava o osnutku samoupravnega sporazuma o pogojih za zaposlovanje in o minimalnih življenjskih standardih za zaposlovanje delavcev v občini Kamnik

Tov. Jeglič je predlagal naj bi se dogovorili, po kakšnem postopku naj gre ta sporazum v obravnavo. Izvršni odbor sindikata je zadalžil tov. Šviglja iz kadrovske službe, da pripravi pismene pripombe in dopolnila na ta sporazum. Tov. Švigelj je na seji obrazložil norme in seznanil navzoče z vsebino osnutka. S pripombami naj bodo seznanjene vse osnovne organizacije sindikata, da bomo lažje obravnavali ta sporazum. Sporazum naj se uskladi z danimi pripombami delegatov sindikata in da v potrditev na prvem zboru kolektiva.

### Razprava o osnutku pravilnika kegljaškega kluba Kamnik

Tov. predsednik je prosil tov. Osolina naj obrazloži, oziroma pojasni pravilnik kegljaškega kluba Kamnik. Tov. Osolin je povedal, da so ta pravila enaka drugim športnim klubom oziroma organizacijam. Potrebno pa jih je obravnavati v vseh osnovnih organizacijah sindikata. Zato naj bi tudi naš sindikat dal svoje mnenje. Obrazloženo je bilo, da ima kegljaški klub Kamnik trening za svoje tekmovalne ekipe vsako soboto popoldne. Za rekreativce bo urejeno, kot do sedaj. Vsaka akcija bo po določenem razporedu. Klub naj bi bil organiziran tako, da bi bila

# Sodelavcem v tovarni, članom kolektiva, ki so na odsluženju vojaškega toka in upokojencem iskrene čestitke za 29. november, Dan republike

vsaka sekcija obenem že član omenjenega kluba. Te sekcije bi klubu plačevale članarino, kar naj bi bil eden izmed virov sredstev. Drugi viri pa so: članarina članov, dohodki prireditelj, reklame, dotacija TTKS in drugih delovnih organizacij ter ustanov.

Tov. Marčijanovna je poudarila, da je osnovni namen sindikata podpirati rekreacijo čim večjega števila članov v našem kolektivu. Za ime pokrovitelja se bomo domenili potem, ko bo klub že dokončno organiziran in tudi urejena finančna analiza. Izvršni odbor sindikalne konference se strinja s temi predlogi s pripombo, da je množičnost v raznih športih koristna in potrebna in zato tudi podpira to organiziranost. Kegljaška sekcija Stol Kamnik naj za leto 1977 pripravi finančni plan, v katerem naj bo zajeta članarina za klub, stroški za plačevanje stez in stroški za organizacijo tekmovanj.

### Izvolitev komisije za organizacijo in izvedbo obdaritve otrok za dedka Mraza in komisije za obdaritev in pogostitev upokojencev

1. Komisija za organizacijo in izvedbo obdaritev otrok za dedka Mraza:  
Predsednik: Perčič Andrej

Člani: Štros Olga, Robič Anica, Stražar Marinka, Grabnar Vida.

2. Komisija za pogostitev upokojencev:  
Predsednik: Sikošek Franc  
Člani: Jeglič Anton, Švigelj Alojz.

### Obravnavanje predlogov za preventivno zdravljenje

Izvršni odbor sindikata je zadalžil kadrovsko službo, da zbere podatke za vse delavce, ki so bili v preteklih letih na preventivnem zdravljenju. Ko bo to zbrano, bo obravnaval predlagane predloge in na podlagi podatkov ustrezno ukrepal.

\* \* \*

Glavni direktor je predlagal, da bi pri novi upravni zgradbi uredili delavsko samopostrežno restavracijo v podaljšku spodnjih prostorov in ne v sedanji prodaji. Obrazložil je tudi, da se bo stanovanjski blok na Duplici začel graditi v mesecu decembru.

Tov. predsednik je prebral dopis KS SZDL Šmarca, v katerem je izražena želja, da naj se namesto sedanje delegatke Tonin Tončke izvoli Vavpetič Konrad. Člani IO so se s tem predlogom strinjali. Seja IO sindikata je bila 5. 11. 1976.  
A. Jeglič

## JAVNI POZIV

Izvršilni odbor sindikalne konference poziva vse člane kolektiva, naj pripravijo predloge za oblikovanje sklada skupne porabe, ki ga bo delavski svet oblikoval v prvih mesecih prihodnjega leta.

Izhodišče za predloge naj bo predlog sindikalne liste. S tem se tudi začena javna razprava o predlogu te listine, ki bo trajala do konca decembra 1976.

Predloge in pobude za oblikovanje sklada skupne porabe bo izvršni odbor sindikalne konference sprejemal vse dotlej, dokler ne bo delavski svet sprejel dokončnega sklepa o višini sklada.

IO sindikalne konference

# Podelitev priznanj Industrije pohištva STOL Kamnik

Centralni delavski svet Industrije pohištva STOL Kamnik podeljuje značko STOL in javno pohvalo na podlagi pravilnika o podeljevanju priznanj posameznim delavcem kot znak javnega priznanja za posebne uspehe, dosežene pri razvoju in uveljavljanju delavskega samoupravljanja, pri razvoju in humanizaciji odnosov v kolektivu, pri družbenopolitičnem, poslovnem in strokovnem delu, ali za izredne napore, prizadevnost in požrtvovalnost pri izvrševanju delovnih nalog na kateremkoli področju v kolektivu ali v krajevni skupnosti ob DNEVU REPUBLIKE.

## ZLATO ZNAČKO PREJMETA:

1. ŠTEBE Franc, lesnoindustrijski tehnik, vodja poslovne enote 4, TOZD 1. V podjetju je zaposlen 30 let.

Je prizadeven delavec, družbeno aktiven v organih samoupravljanja, na področju kulturne dejavnosti v podjetju in na terenu Duplice ter na področju stanovanjske politike na področju občine Kamnik.

2. ŠVAJGER Boris, lesnoindustrijski delovodja, vodja TOZD 1. Pri nas 20 let in 4 mesece.

Je prizadeven delavec. Vsa leta je družbenopolitično aktiven na področju delavskega samoupravljanja in je član ZKS. Bil je dolga leta tudi aktiven v mladinski organizaciji na področju občine Kamnik.

## SREBRNO ZNAČKO PREJMEJO:

1. FLIS Maks, lesnoindustrijski tehnik, mojster krivilnice PE-7, TOZD 1. Pri nas 22 let.

Vsa leta aktivno sodeluje v družbenih organizacijah podjetja, sindikatu in OO ZKS.

2. JEGLIČ Anton, lesnoindustrijski delovodja, zaposlen na delovnem mestu vodje oddelka v TOZD 2. Pri nas je 22 let 7 mesecev.

Je prizadeven delavec podjetja, družbenopolitično dela vsa leta v sindikatu in v organih delavskega samoupravljanja.

3. SIKOŠEK Franc, lesnoindustrijski delovodja, zaposlen kot vodja površinske obdelave v TOZD 2. Pri nas je 20 let in 3 mesece.

Vsa leta dela marljivo na delovnem mestu in prizadevno opravlja odgovorna dela v organih samoupravljanja. Aktivno dela tudi v družbenih organizacijah na terenu.

4. URANKAR Franc, lesnoindustrijski tehnik, zaposlen kot planer v teh. pripravi dela DSSS. Pri nas je 26 let in 7 mesecev.

Delavec vsa leta zelo prizadevno opravlja razne zadolžitve v sindikalni organizaciji, kakor tudi v samoupravnih organih.

## BRONASTO ZNAČKO PREJMEJO:

1. HRIBAR Meri, strokovna delavka, na delovnem mestu glavnega blagajnika podjetja DSSS. Pri nas je zaposlena 28 let.

Delo na delovnem mestu opravlja vestno. Vsa leta tudi zelo prizadevno sodeluje v odboru DPD SVOBODA Duplica.

2. LANIŠEK Tončka, nekvalificirana delavka, zaposlena v montaži PE-7, TOZD 1. Pri nas zaposlena 26 let in 7 mesecev.

Delavka vsa leta dela marljivo na delovnem mestu, vseskozi pa je tudi vključena sodelovanju s podjetjem (kot je nudenje stanovanja našim delavcem in podobno).

3. MAREN Henrik, mizar v TOZD 4. Pri nas (skupno s SLOGO) 19 let in 8 mesecev.

Delavec uspešno in požrtvovalno deluje pri razvoju in uveljavljanju delavskega samoupravljanja in pri razvoju medsebojnih odnosov, tako v kolektivu, kakor tudi v krajevni skupnosti.

4. MAREN Miha, mizar v PE-5, TOZD 1. Pri nas 19 let in 8 mesecev.

Je marljiv delavec, vsa leta aktivno sodeluje v odborih sindikata, kakor tudi v samoupravnih organih podjetja.

5. PODLIPNIK Anton, mizar, šabloner v PE-8, TOZD 1. Pri nas je 26 let in 7 mesecev.

Delavec je zelo marljiv, na terenu aktivno dela v SZDL in v lovski družini.

6. VAVPETIČ Ivanka, stenodaktilograf, prodajni referent v TOZD 9. Pri nas 25 let in 9 mesecev.

Je zelo prizadevna na delovnem mestu, aktivno sodeluje v samoupravnih organih, več let pa je delala tudi pri DPD SVOBODA Duplica.

## JAVNO POHVALJENI:

1. GAŠPERLIN Marija, lesnoindustrijski tehnik, zaposlena v PE-5, TOZD 1. Pri nas 4 leta in 5 mesecev.

Za prizadevno delo na delovnem mestu in aktivno delo v mladinski organizaciji.

2. GRABNAR Vida, administrator, zaposlena v finančni službi DSSS. Pri nas 16 let in 2 meseca.

Je vestna delavka, vsa leta pa tudi aktivno sodeluje v odboru sindikata.

3. KOTNIK Anton, priučen mizar, zaposlen kot strojni mizar v PE-8, TOZD 1. Pri nas 22 let in 5 mesecev.

Delavec je invalid, a kljub zdravstvenemu stanju zelo požrtvovalno in uspešno opravlja svoje delo.

4. PERČIČ Andrej, tapetnik, zaposlen v PE-5, TOZD 1. Pri nas 10 let in 3 mesece.

Je prizadeven delavec, zelo delaven pa je tudi v odboru sindikata.

5. PETKOVIČ Radosava, kmetijski tehnik, zaposlena v finančni službi podjetja. Pri nas 3 leta in 9 mesecev.

Prizadevno dela v mladinski organizaciji in v odboru DPD SVOBODA.

6. ROMIH Mirko, oblikovni tehnik, zaposlen kot oblikovalec v DSSS. Pri nas 23 let in 1 mesec.

Prizadevno dela na delovnem mestu in v krajevni skupnosti.

7. SMOLNIKAR Albin, diplomiran inženir gozdarstva, zaposlen v tehnični pripravi dela DSSS. Pri nas 11 let in 9 mesecev.

Prizadevno dela na delovnem mestu ter vestno in aktivno pri sindikatu.

8. VUKMIR Maks, lesnoindustrijski tehnik, instruktore mizarskih vajencev, DSSS. Pri nas 18 let in 3 mesece.

Prizadevno dela na delovnem mestu, v sindikatu in SZDL na terenu Duplica.

Priznanja so podeljena predvsem delavcem, ki razen marljivega dela na delovnem mestu, prizadevno opravljajo tudi dolžnosti na družbenopolitičnem področju.

Podeljevanje značk in priznanj bo stalna oblika. Priznanja delavcem, ki so izredno prizadevni in marljivi ter s svojim delom prispevajo več, kot je zahteva delovnih dolžnosti, bodo izrečena vsako leto.

M. Kotnik



# Nekaj o splošnem ljudskem odporu in družbeni samozaščiti

Samoupravni socialistični sistem SFRJ zagotavlja optimalne možnosti za razvoj sistema splošnega ljudskega odpora in zavarovanja pred vsemi oblikami zunanje nevarnosti ter dejavnosti notranjih sovražnikov. Praksa je že potrdila, da je za naše razmere izgradnja obrambnega sistema na podlagi zamisli splošnega ljudskega odpora zelo učinkovita in najbolj sprejemljiv prispevek vseh struktur družbe za svojo obrambo in samozaščito. Obrambni sistem, zgrajen na temeljih splošnega ljudskega odpora, omogoča uspešno delovanje vseh ljudskih množic v obrambi proti vsakemu agresorju, ki bi skušal ogroziti našo svobodo, neodvisnost in suverenost naših narodov, omogoča pa tudi organiziranje in opravljanje vseh obrambnih priprav v miru za boj proti eventualni agresiji, kakor tudi za obrambne ukrepe ob naravnih in drugih hudih nesrečah.

Vsaki vrsti agresije na našo deželo se bomo lahko uprli z odločnim in naglim uporom le pod pogojem, če bo organizacija splošnega ljudskega odpora in stopnja pripravljenosti na dovolj visoki stopnji. Prav tako se bomo lahko uprli raznim poskusom »specialne vojne«, ki bi skušala s svojim podtalnim delovanjem razbijati naš družbeni sistem in enotnost naših narodov.

Samoupravni organi v organizacijah združenega dela in sveti krajevnih skupnosti organizirajo odbore za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, štabe in enote civilne zaščite in enote narodne zaščite, jih opremljajo, pripravljajo in usposabljaajo za delo v primeru neposredne vojne nevarnosti ali v vojni ter za delo v primeru naravnih in drugih nesreč. Na podlagi zakonskih predpisov pa sprejemajo samoupravne akte in obrambne načrte.

Zakon o ljudski obrambi določa, da se mora vsak delovni človek in občan obvezno vključiti v oborožen boj in v izvrševanje drugih nalog ljudske obrambe v skladu z zahtevami organiziranja splošnega ljudskega odpora in delovanja oboroženih sil.

Pravice in dolžnosti na področju ljudske obrambe uresničujejo tudi ženske enakopravno z moškimi. Seveda pa glede izvrševanja posameznih dolžnosti žensk določa zakon in njegovi podlagi sprejeti samoupravni akti.

Sestavni del obrambnih načrtov OZD in krajevnih skupnosti so tudi samoupravni akti o družbeni samozaščiti, ki določajo pravice in dolžnosti delavcev oziroma občanov s področja družbene samozaščite in načrti civilne zaščite z nalogami, ki jih imajo posamezne ekipe v primeru naravnih in drugih nesreč in v primeru neposredne vojne nevarnosti ali vojni.

Naloge samozaščite prebivalstva ob naravnih in drugih hudih nesrečah so, da se vsakdo kar najhitreje in prizadevno vključi v reševanje, oziroma da sodeluje pri preprečevanju raznih nesreč, ki grozijo zaradi poplav, zemeljskih in snežnih plazov, raznih požarov ter visokega snega, ki s svojo težo ogroža stanovanjske in druge objekte.

Moralna in človečanska dolžnost vsakogar, ki je opazil, da preti nevarnost kakršnekoli nesreče, v kateri so ogroženi ljudje in imetje je, da nesrečo prepreči, če je le mogoče, sicer pa o nevarnosti najhitreje obvesti najbližjo postajo milice, gasilsko enoto ali drug pristojen organ.

V primeru potresa je nujno, da se koristijo kot samozaščitni ukrepi varnejši predeli v stavbah, kot so: podboji vrat v nosilnih zidovih, ozki hodniki in drugi manj-

ši prostori v notranjosti zgradb, za toliko časa, dokler trajajo prvi potresni sunki, nato pa moramo hitro zapustiti stanovanje oziroma hišo. Na prostem se ne smemo zadrževati v neposredni bližini zgradb, da ne dobimo poškodb zaradi strešne opeke ali drugih predmetov, ki bi padli s stavbe v potresnih sunkih, ki sledijo v krajših ali daljših presledkih.

Vsekakor je treba po vsaki nesreči reševati v prvi vrsti ljudi in jim nuditi prvo pomoč, nato živali, preprečevati morebitne začetne požare, ki so nastali zaradi poškodovane električne ali plinske napeljave ali drugih naprav, ki lahko povzročijo požar in nato še premično imetje.

To so najbolj značilne naloge delovnih ljudi in občanov v okviru samozaščite, ki s svojo prisotnostjo lahko veliko pripo-

morejo strokovnim enotam civilne zaščite pri reševanju življenj in imetja ob najpogostejših naravnih in drugih hudih nesrečah.

Štab, oziroma enote civilne zaščite, so razdeljene po strokovnih ekipah, ki imajo poleg že omenjenih nalog v miru, v primeru vojne ali vojne nevarnosti še dodatne naloge, in sicer:

organizirajo urejanje in pripravo zaklonišč, skrbijo za zaklanjanje prebivalstva in materialnih dobrin, vršijo evakuacijo prebivalstva in materialnih dobrin iz ogroženih območij, skrbijo in organizirajo preiskrbo ogroženega in prizadetega prebivalstva, organizirajo zatemnjevanje stanovanjskih in drugih objektov in vozil, organizirajo in izvajajo radiacijsko, biološko in kemično zaščito, raziskujejo in ukrepajo o najdbi neeksploziranih bojnih sredstev, skrbijo za red ob zračnih napadih in drugih vojnih akcijah itd.

Glede na geografski položaj SR Slovenije, ki je v primeru medblokovske vojne najbolj ogrožen del ozemlja Jugoslavije, preko katerega potekajo glavne komunikacijske zveze med vzhodom in zahodom, je pričakovati na našem območju močnejše zračne napade in eventualno uporabo nuklearnega, kemičnega in biološkega orožja, kar nam narekuje, da morajo biti enote civilne zaščite pripravljene in organizirane tako, da se hitro aktivirajo in pričnejo z delom, da so manevrsko sposobne za reševanje v najtežjih situacijah in da so tehnično in kadrovske sposobne za delovanje v vseh variantah vojne.

L. Jeran

## Kadrovske spremembe v oktobru 1976

### LASTNOST DELAVCA SO SI PRIDOBILI:

#### V TOZD-1

KLEMEN Dominik, KV mizar — PE-8  
POTOČNIK Peter, NK delavec — PE-7  
PLAZNIK Tone, NK delavec — PE-7  
KASTELIC Alenka, NK delavka — PE-4  
PANJETA Kada, NK delavka — PE-7  
LUKANC Bojan, KV zidar — PE-8  
KLEMEN Anton, NK delavec — PE-4  
ŽAVBI Stanislav, NK delavec — PE-5  
CIGUT Milan, NK delavec — PE-7  
POLJANŠEK Jožica, NK delavka — PE-7  
MOMČILOVIČ Slavoljub, NK delavec — PE-4  
NADVEŽNIK Dragica, NK delavka — PE-7  
BOJEC Marija, NK delavka — PE-7  
KALIŠNIK Franc, NK delavec — PE-8  
URŠIČ Miroslav, NK delavec — PE-4  
ŠIŠAK Josip, NK delavec — PE-4  
RIBIR Marija, NK delavka — PE-6  
ZUPANČIČ Janja, NK delavka — PE-4  
ZUPANČIČ Anica, NK delavka — PE-6  
KOVIČ Marko, NK delavec — PE-4  
KLADNIK Marjan, NK delavec — PE-4  
US Frančiška, NK delavka — PE-6

#### V TOZD 2

POTOČNIK Zvonko, NK delavec  
ROŠKAR Ana, NK delavka  
PANČUR Janez, KV mizar

### V DELOVNI SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

POHLIN Marjan, strojni ključavničar — PE-2  
RAVNIK Hijacinta, pripravnik — ERC

### V TOZD RESTAVRACIJA

HACE Dragica, NK delavka  
ŠTEBE Maks, KV natakar

### V TOZD TRGOVINA

WAGNER Stojan, NK delavec

### LASTNOST DELAVCA JE PRENEHALA:

#### V TOZD 1

HROVAT Pavla, NK delavka — PE-8  
CIGUT Milan, NK delavec — PE-7  
SOVINŠEK Viktor, NK delavec — PE-8  
SERKO Stanislav, KV avtoklepar — PE-3  
JERAS Franc, PK mizar — PE-7

#### V TOZD 2

BURJA Franc, KV mizar  
HAFNER Florjan, KV mizar

#### V TOZD 3

HRIBAR Ivica, NK delavka

#### V TOZD 4

JAGODIČ Franc, KV mizar

### V TOZD RESTAVRACIJA

DROLC Ivanka, NK delavka

### V TOZD TRGOVINA

ERAZEM Franc, KV mizar

### V DELOVNI SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

KOŽELJ Franc, KV ključavničar — PE-2  
ULČAR Jurij, KV električar — PE-2  
KREGAR Dušan, KV ključavničar — PE-2  
TESTEN Ivan, KV kovinobrusač — PE-2  
KOČAR Stanislav, KV ključavničar — PE-1  
BANIČ Štefka, KV prodajalka — ERC

# Gradnja upravno-prodajne zgradbe

V letošnjem letu smo ponovno pričeli z gradnjo upravno prodajne zgradbe, kar smo prenehali oktobra 1973.

Neprimerni prostori, prenatrpanost prostorov in starost sedanjega upravnega posloplja, saj stoji že od leta 1904, nam narekuje, da naj se čimprej dokonča začeta gradnja, kar se predvideva v prihodnjem letu.

Verjetno marsikoga zanima, kaj se gradi?

V delu je montaža osebnega dvigala firme OTIS FREISSLER nosilnosti 600 kg za 8 oseb. Montira se telefonska centrala M 48 300/30, razen komandnega pulta, kar se bo montiralo pozneje, ko bodo montirane ostale instalacije. Z novo telefonsko centralo bo omogočena boljša povezava s TOZD-2, kar je v sedanjih razmerah nemogoče.

Zgrajen je dimnik za centralno kurjavo. Stavba bo ogrevana s centralno kurjavo na toplo vodo. V kotlovnici bosta postavljena dva kotla TAM STADLER Z 800, s sistem ogrevanja 90/70 °C. Voda iz kotlov bo služila za radiatorsko ogrevanje, za napajanje aklimatov in za rezervne priključke.

V delu je instalacija prezračevanja. Naprave za prezračevanje so nameščene v kotlovnici. Zajem svežega zraka je izveden preko okenskih žaluzij. Naprave za prezračevanje bodo montirane v prostorih za WC, garderobah, govorilnici, sejni sobi, povsod tam, kjer je potrebno. Odvod onesnaženega zraka gre preko skupnega sistema in strešnega ventilatorja na prosto.

Izvršena je instalacija vodovoda s suho hidrantsko mrežo ter napravljeni vsi odtoki iz sanitarnih prostorov. Oddana so aluminijaska dela za zasteklitev vhoda, pritličja in kleti.

Na južni fasadni steni so montirane žaluzije, ki bodo varovale prostore pred sončnimi žarki.

Tlaki v avli in stopnišču bodo iz kamna oziroma marmorja, medtem ko bodo tlaki v delovnih prostorih iz tapisona. Stropi v prostorih bodo obešeni na stropno konstrukcijo, v katerih bodo nameščene svetilke, vtičnice za elektriko in telefon pa bodo montirane v tleh.

Predelne stene bodo izdelek STOL-a, prav tako tudi stenske obloge.

Sedaj pa še pogledimo, kako bodo službe razporejene po nadstropjih:

**KLET:** bo služila za skladišče pisarniškega materiala, blagajno, kotlovnico s strojnico, skupni bife za vse službe v zgradbi, telefonsko centralo s prostorom za telefonista in sanitarije.

**PRITLIČJE:** bo služilo za razstavni prostor z govorilnicami, hkrati je v pritličju tudi glavni vhod in sanitarije.

**I. NADSTROPJE:** je namenjeno za prodajno službo za domači in tuji trg ter sanitarijam.

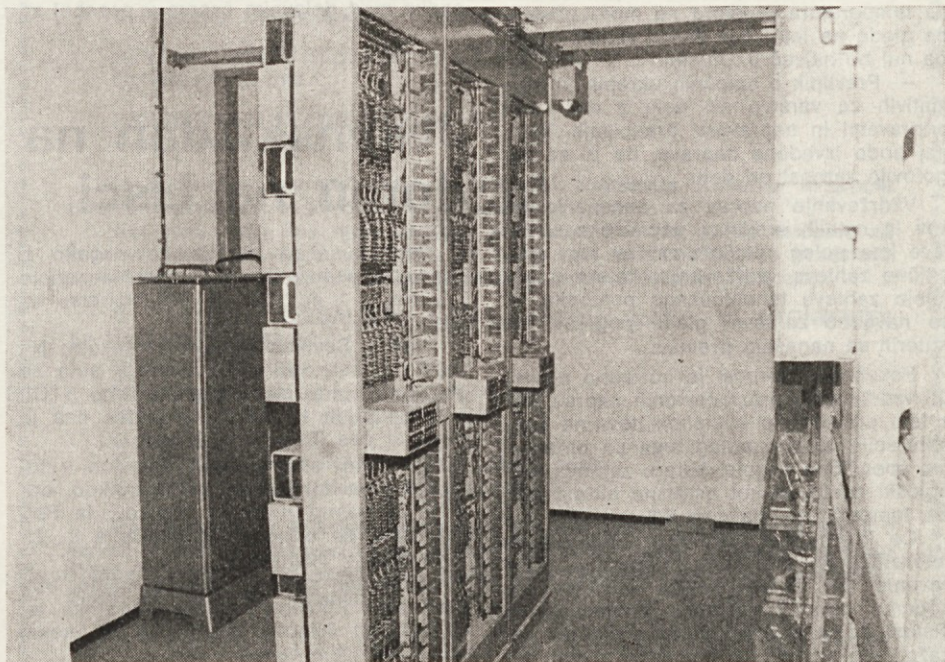
**II. NADSTROPJE:** je namenjeno za splošni sektor. V njem so prostori za kadrovsko službo, tajništvo, glavnega direktorja, sejno sobo, strojepisnico, razmnoževalni stroji, ekspedit ter prostori za sanitarije z garderobami.

**III. NADSTROPJE:** je namenjeno za tehnični sektor in nabavno službo, sanitarije in garderobo.

**IV. NADSTROPJE:** je namenjeno za finančni sektor, tj. za knjigovodstvo, finančno, materialno, za strojna knjiženja, za direktorja finančne službe, sanitarije in garderobe.

V teku so razgovori glede gradnje II. faze razstavno-prodajne zgradbe in restavracije. Stremi se za tem, da službe ostanejo v istih etažah, kot so dosedaj določene, tudi v II. fazi gradnje.

A. Glažar



Z novo telefonsko centralo bo mogoče hitro vzpostaviti telefonske zveze

## Vzdrževanje priprav in naprav pri površinski obdelavi lesa

Tako kot je pomembno, da delovne priprave in naprave zavarujemo, je važno tudi, da jih vzdržujemo, da ohranijo vse lastnosti, ki smo jih dosegli z vgraditvijo tehnične varnosti. Zato je potrebno vsako napravo vzdrževati in popravljati posebej, celotni oddelek pa mora ustrezati vsem zahtevam varnosti. V obratih površinske obdelave lesa je povečana nevarnost zaradi toksičnih snovi, zaradi požarne in eksplozijske nevarnosti itd. Prav zato je potrebno predvideti ukrepe tehnične varnosti glede na specifične razmere v takih prostorih. Eden od ukrepov, da se ohrani obrat kot celota varen, oziroma da ustreza zahtevam varnosti, je prav vzdrževanje priprav in naprav v oddelkih končne oziroma zaključne obdelave lesa.

Osnovne zahteve sodobne tehnologije so visoka produktivnost in maksimalno ugodni delovni pogoji. Temu naj zadostijo tudi zahteve pri nanašanju lakov in ostalih sredstev zaključne površinske obdelave. Kot vemo, laki, barve in ostali premazi varujejo izdelek pred zunanjimi vplivi in mu dajejo dokončni videz.

Tehnološki postopki pri nanašanju lakov se med seboj razlikujejo glede na zahteve visoke produktivnosti, medtem ko so zahteve za doseganje ustreznih delovnih pogojev predpisane in jih je potrebno doseči že pri samem začetku dela in jih v mejah predpisov tudi obdržati:

— Mehčala, topila, trdila, razredčila in druge snovi imajo večinoma toksične lastnosti, zato je potrebno v prostorih, kjer

se s temi snovmi dela izvesti in vzdrževati prezračevanje tako, da maksimalna dopustna koncentracija, ki jo predpisuje JUS 2.130.001, ne preseže svojih meja.

— Organska topila, razredčila in ostale snovi, ki jih dodajamo lakom in barvam so po večini lahko vnetljive snovi. Zato bi v primeru ustrezne koncentracije hlapov, prisotnosti kisika ter vira toplote z zadostno temperaturo in energijo nastal požar ali eksplozija. Da se vsi naštetih faktorji potrebni za požar ali eksplozijo ne ustvarijo, je potrebno vse naprave, ki bi zaradi neizpravnosti lahko pripomogle k izpolnitvi omenjenih pogojev za nastanek požara ali eksplozije, ustrezno in redno vzdrževati.

(Nadaljevanje na 8. strani)

## VZDRŽEVANJE PRIPRAV IN NAPRAV PRI POVRŠINSKI OBDELAVI LESA

— S predpisi o varstvu pri delu so določeni ukrepi, ki preprečujejo dotik s telesi, po katerih teče električni tok, kot tudi drugi predpisi (ukrepi in normativi) za varstvo pred nevarnostjo električnega toka (ozemljitev, nizka napetost ipd.). Zato mora v prostorih, kjer lahko nastanejo gorljivi hlapci, biti vgrajena električna instalacija v eksplozijsko varni izvedbi.

— Predpisana strel vodna instalacija bo objekt varovala pred nevarnostjo električnega toka.

— Z ukrepi je treba zagotoviti, da ne nastanejo razelektřivne statične elektrike v obliki isker.

— Prav tako je potrebno izvesti ogrevanje na način, da grelna telesa ne morejo preseči še dopustne temperature in da temperatura prostora ne more preseči ne glede na letni čas 28 °C. Hitrost zraka pa naj bo največ 0,3 m/sek.

— Pravilnik o splošnih ukrepih in normativih za varstvo pri delu z delovnimi pripravami in napravami predpisuje, kako naj bodo izvedene naprave, da bi se zagotovilo varnost pri delu.

Vzdrževanje naprav za nanašanje lakov in ostalih sredstev površinske obdelave ima poleg splošnih zahtev tudi specifične zahteve vzdrževanja, katere pogojujejo zahteve tehnološkega postopka, ki so navadno zahtevni glede pogojev, pri katerih se nanašajo premazi.

Posebno pozornost je potrebno posvetiti vzdrževanju prezračevalnih naprav, ker s tem preprečimo nastanek nevarne koncentracije hlapov, poleg tega pa ohranjamo specifične pogoje, katere zahteva tehnološki postopek kot ustrezno hitrost zraka, temperaturo, vlažnost itd.

Če imamo pri površinski obdelavi še intenzifikacijo delovnega procesa, je vzdrževanje teh naprav toliko važnejše, če hočemo ohraniti potrebno ravnovesje in čistost zraka. Da pa ne bi prišlo do nezželjenih situacij, je potrebno v vseh tovrstnih prostorih zagotoviti periodično kontrolo onesnaženosti zraka (meritve).

Avtomatski in polavtomatski postopki nanašanja in sušenja premazov morajo zagotoviti, da hlapci ali pare lakov ne prodirajo v druge prostore objekta. Večina hlapov topil itd. je znatno težja od zraka, zato so večje koncentracije hlapov v nižjih predelih če se ti hlapci v večjih količinah naberejo v jaških, kanalih ipd., torej lokalno, lahko pride do eksplozije. Zato je potrebno kontrolirati hermetičnost takih naprav.

Netesnenost na cevovodih za razne dovode in odvode je potrebno nemudoma odstraniti.

Dela v zvezi s pretakanjem lakov, razredčil, topil, mehčal ipd. je potrebno opravljati le v posebnih prostorih, kateri morajo biti ustrezno zračeni.

Na primernih mestih odsesovalnih naprav naj bo vgrajen manometer, s katerim že vizualno lahko ugotavljamo, če je pretok zraka ustrezen. Na podlagi omenjenega podatka lahko presodimo, koliko so onesnaženi in zamašeni filtri.

Vsako posodo, aparat ali drug element konstrukcije, v katerem se nahaja lahkorljiva snov, je treba v primeru, če ga

nameravamo očistiti, pregledati ali opraviti remont, najprej izprazniti, odstraniti iz komunikacijskega sistema naprave in predmet nato preprihati z inertnim plinom ali ga toliko časa umivati s toplo vodo, da je zagotovo odstranjen ves premaz.

Delo na napravah in objektih za nanašanje lakov in drugih sredstev zaključne površinske obdelave lahko opravljamo samo z napravami, pripravami in sredstvi dela, ki ne povzročajo isker.

Stene brizgalnih kabin in drugih površin, na katere se usedajo laki, barve ali drugi premazi v večji množini, je treba očistiti vsak dan. Da si olajšamo čiščenje, stene namažemo z snovjo, ki preprečuje oprijemanje lakov in barv ob stene. Pred tem in med čiščenjem je treba vse površine temeljito ovlažiti.

Pogosto ugotavljamo, da je vzrok požara samovžig. Še posebno rade se vnamejo cunje, vata, čistilna volna, namočena v raztopini trdilca, (organski peroksid) in poliesterskih lakov. Zato hranimo odpadke med delovnim časom v posebej za

to določenih posodah,, delno napolnjenih z vodo.

Z zračnikov in ostalih cevni vodov, ki vodijo na prosto, je treba pozimi odstraniti led in sneg, zato je do teh mest potrebno skrbeti tudi varen dostop.

Brezhibno in efektivno delo ventilacijskih naprav pa dosežemo s tem da:

— izobrazimo osebe, ki bo sposobno vzdrževati in pravilno uporabljati ventilacijske naprave;

— zagotovimo vzdrževanje in remont v takih časovnih rokih, da se ohranijo tehnične karakteristike naprave;

— ventilacijske naprave prilagajati spremembam tehnološkega procesa tako, da niso ogroženi varni delovni pogoji, požarna varnost in proizvodnja.

Drugič pa kaj več o materialih pri površinski obdelavi lesa, ogrevanju tovrstnih prostorov, ostalem vzdrževanju in varnostnih ukrepih pri remontu oddelkov površinske.

S. Matijaš

## Jesenski dan na Tončkovem domu na Lisci

Čeprav se je poletje že nagnilo h koncu, smo se stolovci iz poslovne enote 7 v tozdu 1 odločili, da organiziramo izlet.

Izlet v Sevnico je potekal takole: Na prosto soboto, 23. oktobra 1976, smo se ob 7. uri zjutraj zbrali pred tovarno STOL na Duplici in turistični mercedes nas je odpeljal čes Trojane v Polzelo.

V Polzeli smo obiskali trgovino v tovarni nogavic, kjer si je marsikdo odločil za nakup njihovih izdelkov. Iz Polzele smo se odpeljali skozi Celje in Zidani most v Sevnico.

V Sevnici smo si ogledali mesto, obiskali smo trgovini Lisca in Jutranjka ter si ogledali njihove izdelke in jih nekaj kupili po nižjih cenah.

Po ogledu Sevnice smo se odpeljali na grič nad mestom, v Tončkov dom na Lisci, visok 947 m. Ogledali smo si vlečnico za smučanje, katera pa še ne obratuje. Bil je zelo lep razgled na Kamniške planine. Pod planino stoji sem ter tja kakšna stara kmetija s pašniki in vasico

Jurklošter. Ob 13. uri smo imeli kosilo, ki nam je zelo teknilo. Po kosilu pa smo se pričeli zabavati. Eni so balinali v zelo močni konkurenci s profesionalci, nekaj jih je igralo nogomet in kegljalo, ostali pa so plesali ob zvokih ansambla, ki je bil naročen za novoporočence v domu.

Vreme nam je bilo naklonjeno, tako da so se tudi taki, ki niso plesali, prijetno zabavali. Kmalu se je oglasila tudi pesem in jodlanje ob spremljavi harmonikarja tov. Šinkovca, ki se je kmalu vključil v sam ansambel in s svojim mojstrskim igranjem poskrbel za plesno glasbo ter za veselo razpoloženje tja do poznih večernih ur.

Ko je prišla ura odhoda, smo se težko odločili za pot proti domu. Zapustiti smo morali veselo družbo svatov in oditi proti Kamniku.

Preživeli smo čudovit sončen jesenski dan v naravi, v športu in rekreaciji in lep večer ob izbrani pesmi sodelavcev.

Izletniki





# Koroški Slovenci na obisku pri nas

V mesecu oktobru so prispeli na povabilo delavsko kulturnoprosvetnega društva »Solidarnost« iz Kamnika člani in prijatelji društva Vinko Poljanec iz Škocjana na slovenskem Koroškem. Gostje so si med drugim ogledali tudi našo delovno organizacijo. Sprejeli smo jih pred trgovino na Dupljici.

Z velikim zanimanjem so si ogledali naše razstavljeno pohištvo. Nato smo jih povabili na ogled tovarne ploskovnega pohištva v TOZD-2. Seznanili smo jih s proizvodnim postopkom pri izdelavi pisarniškega in sobnega pohištva. Zanimali so se tudi za pravice in dolžnosti zaposlenih v delovni organizaciji, kako imamo urejeno prehrano in prevoz delavcev na delo. Po končanem ogledu proizvodnih prostorov smo jih povabili v Jedilnico, kjer jim je v kratkem nagovoru tov. Ivan Urh, direktor podjetja, izrekel dobrodošlico in jim v imenu vseh zaposlenih v Stolu in vse jugoslovanske javnosti izrazil vso podporo v njihovem pravičnem boju za narodnostne pravice.

Vodja zbora pa se je zahvalil za prijazen sprejem. Nato je v lepem slovensko-koroškem narečju povedal, da bodo po 14. novembru 1976 še naprej govorili in peli v slovenskem jeziku.

Pevski zbor je zapel nekaj Koroških narodnih pesmi. Nato smo se z gosti pristrčno poslovili.

Pot so nadaljevali v Komendo in nato nazaj na ogled mesta Kamnika.

A. Jeglič

## Program kulturnih prireditev v sezoni 1976-77

Kulturna skupnost Kamnik je pripravila v septembru posvetovanje o izbiri repertoarja za letošnjo sezono. Na voljo so bila dela štirih slovenskih gledaliških hiš in gostovanje glasbenih umetnikov.

Po razpravah v kolektivih smo delegati izbrali naslednja dela, ki bi prišla v poštev za gostovanje v Kamniku:

### MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO:

M. Mikeln: Zaradi inventure odprto  
F. G. Lorca: Donja Rosita ali kaj pravijo rože  
G. Strniša: Ljudožrci  
P. Lužan: Sreča neposrednih proizvajalcev

### SLOVENSKO GLEDALIŠČE CELJE:

B. Brecht: Gospod Puntila in njegov hlapec Matti

### STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE TRST:

D. Feydeau: Champignol ali vojak po sili

### ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA:

C. Goldoni: Lažnik

### PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ:

H. von Kleist: Razbiti vrč

Iz zgornjega sporeda nam po pogodbi zagotavlja Kulturna skupnost Kamnik 7 predstav, osmo delo pa je izbrano za rezervo.

Kot vsako leto ima naše podjetje tudi letos abonma za 70 vstopnic za večerne predstave. Lani smo imeli še po 6 kart za popoldanske predstave za vajence, letos pa popoldanski abonma v celoti prevzame Gimnazija.

### V MESTNEM GLEDALIŠČU LJUBLJANSKEM IMAMO 10 ABONMAJEV ZA NASLEDNJA DELA:

V. Lukić: Huda noč  
M. Mikeln: Zaradi inventure odprto  
R. Vitrac: Viktor ali otroci na oblasti  
G. Strniša: Ljudožrci  
F. G. Lorca: Donja Rosita ali kaj pravijo rože  
P. Lužan: Sreča neposrednih proizvajalcev

Po dogovoru s Stalnim slovenskim gledališčem iz Trsta bomo imeli v sezoni 4 ali 5 predstav po 10 do 20 kart. Gledališki spored ni znan, ker bodo Tržačani gostovali občasno, pač glede na razpoložljiv prostor v ljubljanski Drami ali Mestnem gledališču.

R. Vidmar

## ZAHVALA

Prostovoljno gasilsko društvo Duplica se zahvaljuje podjetju STOL Kamnik za materialno in finančno pomoč pri adaptaciji in opremljenosti gasilskega doma.

Prostovoljno gasilsko društvo

Duplica

## ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem za tovariško pomoč vsem članom skupine ogleda sejma ORGATEHNIK v Kölnu. Na poti v vlak mi je bila ukradena denarnica z vso vsoto denarja in dokumenti, sodelavci pa so mi tovariško priskočili na pomoč, da nisem ostal brez sredstev v tistih dneh, za kar še enkrat hvala.

Peter PLEVEL



Koroški Slovenci z našimi predstavniki pred Interierom na Dupljici

# Pionirji „VIRTUSA“ jesenski prvaki v kamniško-domžalski skupini, člani drugi, mladinci peti

**Uspeh pionirjev objavljen tudi v zagrebških Športnih novostih**

Nov tekmovalni sistem v nogometu je razdelil nogometna moštva v Sloveniji regionalno. Tako je na področju temeljne nogometne zveze Ljubljana pet tekmovalnih skupin. Kamniško-domžalsko skupino sestavljajo nogometni klubi: Kamnik, Komenda, Mengeš, Radomlje, Induplati iz Jarš, Domžale, Ihan, Dob, Partizan-Lukovica, Napredek-Krašnja, Moravče in Virtus z Duplice. Vsi klubi imajo pionirsko, mladinska in članska moštva.

Po začetnih težavah okoli organizacije tekmovanja po novem sistemu je delo le steklo. Začetni rezultati so pokazali, da so se nekateri bolj posvetili organizacijskim problemom kot treningu. V našem klubu so tekle priprave po programu. Treningi so bili v ponedeljek in petek za pionirje, v torek in četrtek za člane, ter v sredo in petek za mladince. Večkrat se je dogodilo, da so prišla na trening v petek vsa tri moštva, takrat je bilo težko določiti, kdo ima prednost na igrišču.

Najprej se ustavimo pri najmlajših v klubu, a najbolj uspešnih, to so pionirji. Njihovo napredovanje je najbolj vidno, bili so za večino nasprotnikov v naši skupini premočni. V osnovi smo si zadali nalogo, da je predvsem važno sodelovati. Pokazalo pa se je, da so rezultati in pa napredovanje še kako pomemben faktor pri interesu mladih za neko športno panogo.

Rezultati pionirskih srečanj v jesenskem delu: DOB — VIRTUS 1:2, VIRTUS — KAMNIK 4:1, VIRTUS — KOMENDA 6:0, VIRTUS — MENGEŠ 7:2, VIRTUS — RADOMLJE 3:0, VIRTUS — PARTIZAN 10:1, VIRTUS — IHAN 3:2, DOMŽALE — VIRTUS 1:10 in INDUPLATI — VIRTUS 1:4.

Pionirji so zaključili prvenstvo odlično. Ničče ni mogel pričakovati, da bodo premagali vse svoje nasprotnike. Razmerje v danih in prejetih golih je 49:9. V spomladanskem delu jih čaka težavna naloga, obdržati priborjeno. Zavedajo pa se, da je prva naloga vsakega pionirja šola in šele nato nogomet.

Mladinsko moštvo je v jesenskem delu doseglo peto mesto, nekoliko nižje kot v pretekli sezoni. Pohvalijo se lahko z nekaj uspešnimi nastopi. Tudi v drugih niso igrali podrejene vloge. Igrali so nekoliko po »jugoslovansko« — niso dosegli zadetkov, tudi iz 11-metrovke ne. Z dobrimi pripravami za spomladanski del bomo skušali odpraviti te pomanjkljivosti.

Rezultati mladinskega moštva: DOB — VIRTUS 2:2, VIRTUS — KAMNIK 0:1, VIRTUS — RADOMLJE 1:0, VIRTUS — MENGEŠ 2:4, VIRTUS — PARTIZAN 2:1, INDUPLATI — VIRTUS 4:1, VIRTUS — IHAN 6:1, DOMŽALE — VIRTUS 3:4.

Članska tekmovalna so mišljena kot rekreacijska. Na tem področju prihaja do nesoglasij. Po eni strani stremimo za zmanjšanje stroškov tekmovanja, po drugi pa komplicirajo in dražijo zdravstvene preglede in stroške sojenja.

Moštvo je v primerjavi z lanskim letom doživelo le nekaj sprememb. Z resnimi treningi in nesebičnim sodelovanjem je bilo doseženo, da je moštvo kot ekipa

dobilo zaupanje v svoje moči. Vsakemu srečanju bi lahko rekli derbi, saj so vsa moštva iz tega območja. Prednost domačega igrišča tako odpade. Le sodniki so včasih problematični, to pa ne bo tako hitro rešljivo, saj ni velikega interesa za to dejavnost.

Disciplina v moštvu je bila zadovoljiva. Upamo, da bo tudi v bodoče taka. Interes za nastope prvega moštva je iz srečanja v srečanje večje. Rezultati in dobre igre so k temu pripomogle največ. Ne pozabimo tudi mladih simpatizerjev, ki

na srečanjih večkrat ustvarjajo delček pravega angleškega vzdušja z učinkovitim bodrenjem.

Rezultati članskih srečanj: VIRTUS — MORAVČE 4:1, DOB — VIRTUS 2:1, VIRTUS — KAMNIK 2:2, NAPREDEK — VIRTUS 1:3, VIRTUS — KOMENDA 6:1, VIRTUS — MENGEŠ 4:3, VIRTUS — RADOMLJE 5:3, VIRTUS — PARTIZAN 4:1, VIRTUS — IHAN 0:0, INDUPLATI — VIRTUS 1:1 in DOMŽALE — VIRTUS 4:4.

F. Juvan



Stolovi člani pred tekmo v Jaršah

## Košarkarjem pokal v trajno last

Stolovi košarkarji smo tretje leto zapored osvojili naslov občinskega sindikalnega prvaka in v naše vitrine se je za stalno preselil prehodni pokal občinske konference Zveze sindikatov Slovenije.

Ta uspeh prihaja ob času, ko vse bolj propagiramo aktivno vključevanje v rekreativni šport, prišel pa je tudi ob času, ko opažamo, da vse manj naših članov prihaja na igrišča, čeprav jih pismeno povabimo, navedemo dan in uro, ko se bo tekma igrala. Od petnajstih tako povabljenih članov naše delovne organizacije, se je vabilu odzvala le dobra polovica — le osem jih je zastopalo barve naše tovarne v bojih pod koši. Nezainteresiranost in mlačnost posameznikov zaslužita vso grajo. Naloga referenta za rekreacijo, ki je našel prostor v novi sistemizaciji, nikakor ne bo lahka.

Tudi letos je tekmovanje potekalo po ligaškem sistemu in je trajalo ves mesec. Dvanajst prijavljenih ekip je bilo razdeljenih v dve skupini — nosilca skupin sta bila lanskoletna finalista Stol in Titan. Nekatere ekipe niso pokazale dovolj resnosti in tako je moral organizator — košarkarski klub, diskvalificirati moštva Kočne, Svilanita in Zarje, ki dvakrat zapored niso prišle na igrišče. Tekmovanje je bilo dokaj naporno, saj je igralcem neprestano nagajalo vreme, poleg tega pa smo ostali

brez garderobe in umivalnice. Prisiljeni smo se bili oblačiti in slačiti kar ob igrišču, umivali smo se pa doma.

Stol je letos dokazal, da nima resnega konkurenta v tej športni panogi, saj smo vse tekme dobili s precejšnjo razliko. Razburljivo je bilo le prvo srečanje s SO Kamnik, ki smo jo premagali le za šest košev. Barve Stola so zastopali: Drčar, Zupin, Berlec, Jamšek, Hafner, Redja, Zalkoler in Okorn.

Rezultati, ki jih je dosegla naša ekipa v predtekmovanju:

Stol : SO Kamnik: 38:32  
Stol : Svilanit: 52:40  
Stol : Graditelj: 49:29  
Stol : Alprem: 50:27

V finalu so bili doseženi naslednji rezultati:

Stol : KI Kamnik: 60:18  
Titan : SO Kamnik: 45:59  
Stol : Titan: 55:39  
SO Kamnik : KI Kamnik: 41:37

Lestvica (upoštevane so le finalne tekme) je po končanem tekmovanju bila takale:

1. Stol	3	3	0	6	153:89
2. SO Kamnik	3	2	1	4	132:120
3. Titan	3	1	2	2	131:158
4. KI Kamnik	3	0	3	0	99:149

—jok—

# »Nošak 76« tabor III

(Nadaljevanje, konec v decembrski številki)

Sedel sem pred majhnim šotorom v T-3. Upehan in utrujen sem komaj lovil sapo. Vendar nisem mislil nase in na svoj naslednji dan. Moje misli so bile skoncentrirane na dva prijatelja, ki se bojujeta z goro nad mano. Ali jima bo uspelo? Bosta prišla na vrh? Se bosta srečno vrnila? Misli so se prepletale. Kaj, če se jima kaj pripeti? Odgovoren bom zanju. Vodja odprave ne ve nič o našem tihem dogovoru za vrh. Če bo vse v redu, lahko poskusite... Niti opazil nisem, da se dan že nagiba na večer. Končno! Zagledam ju, kako se opotekajoče vračata preko platoja, proti T-3. Rad bi jima stekel nasproti, toda! Toda že par hitrih korakov me vrže nazaj, v sneg. Nemočen sedim in ju čakam. Tu sta. Čestitam jima in srečen sem. Odprava je uspela. Vrh je dosežen. Jane in Franci sta prva Slovenca, ki sta stopila na teme tega 7492 metrov visokega orjaka.

Po nekaj minutah se zopet streznimo. Jane in Franci sta utrujena. Po napitkih čaja in juhe se odpravimo naprej. Proti dolini, proti večji količini kisika, ki ga še kako potrebujeta. Za Slavca in mene pa se je začela najtežja noč.

Ko se okrog 19.30 spraviva v šotor spat, je bilo še vse v redu. Spala sva slabo, saj je bila to najina prva noč na višini preko 7000 metrov. Ker nikakor nisem mogel zaspati, sem pojedel tableto za spanje. Toda že po slabi uri sem se prebudil. Nisem se mogel odločiti, ali naj pojem še eno. Odločil sem se, da je ne bom, pa naj bo noč še tako dolga. Saj dobro vem, da je človek potem, če preveč je tablete, omotičen in brez prave moči. Misli sem, da samo mene daje, pa s Slavcem ni bilo nič boljše. Potem pa se je kmalu začelo.

Okrog 22. ure je najprej začel pihati veter, potem pa je začel padati še sneg. Vedno več ga je bilo v šotoru. Odločila sva se, da zapreva obe lini v šotoru. Vhodno in zračno — svetlobno lino. Potem je bilo nekaj časa dobro. Toda kmalu po tistem naju je začela boleti glava, težko sva dihala. Le zakaj, hudiča? Kmalu sva se zavedala, zakaj. Zmanjkalo nam je zraka. Že tako majhno količino zraka sva hitro podihala, potem pa sva se začela dušiti. Še preden sva lahko zopet odprla line, je Slavc že »dajal na čez«, tudi meni ni dosti manjkalo.

Mislil sem, da je sedaj bolje. Toda veter je bil vedno močnejši. Ob 1. uri zjutraj se niso nadaljevali le vetrni sunki, pač pa vihar, ki je divjal in se zaganjal v najin šotor s hitrostjo 200 km na uro. Drugi šotor, ki je stal le nekaj metrov od najinega, je strgalo in ga vrglo preko 2000-metrskih stene. Ali tudi naju čaka ta usoda? Ne, ne sme se nama to pripetiti. S težavo sva oblekla vse, kar sva imela in se obula v čevlje. Z nahrbtnikom na rami sva držala šotor do 4. ure zjutraj in se borila zanj in za svoje življenje. Kajti življenje na tej višini brez šotora ni več življenje, pač pa...

»Ne tega si pa še ne želim. Pa vendar. Preklete, ali bo res narava zopet močnejša od človeka. Ne! Slavc, ne sme va popustiti!«.

Vzdržali smo. Midva in šotor. Z dnem je vihar ponehal, toda bil je peklenski mraz in precej novega snega. Ne smeva čakati boljšega vremena tu v trojki. Lahko

se ponovi. Še ene noči v teh pogojih ne bi prežvela. Odločila sva se za sestop. Odšel sem iz T-3. Slavc je še nekaj delal in zapiral šotor. Imel sem dobre pol ure prednosti. S precejšnjo težavo sem v megli in vetru našel pot, do skalne pregrade, preko katere se morava spustiti na skalni greben nad T-2. Na robu stene, nad prečnico, zagledam dva alpinista, ki nekaj mrzlično delata. Vprašam ju, kaj počneta. Vendar mi samo s kretljivo rok pokažeta, naj se jima pridružim pri delu. Pomagal sem, torej zopet smrt na Nošaku. V slabem vremenu je gora zopet vzela mlado življenje. Delamo, slečemo in upamo. Toda vse zaman. Ko fanta potegnemo k sebi, mu ni bilo pomoči. Na sebe sem skoraj pozabil. Medtem se je približal Slavc. Povedal sem mu, da morava takoj sestopiti, kajti že nekaj časa ne čutim nog. Počasi in s težavo sestopava. Končno sva pod steno. Že dolgo ne čutim, kam in kako stopam. Sezujem čevlje in divje začneva masirati in nabijati po brezčutnih nogah. Vedel sem, da jih tu, v tem mrazu, ne bom obudil. Ker nisem mogel več obuti čevljev, ki so medtem postali popolnoma trdi, sem na noge navlekel vse nogavice in še puhaste copate in tako sestopal, dolgo, dolgo časa. Po treh urah kalvarije sem zagledal pred seboj šotorček, to čudovito stvar. Ta preljubi dan in zatočišče na višini preko 6500 m! Sreča, v njem so fantje! Poma-

gali mi bodo! Po dveh urah masiranja in »pretepanja« svojih nog sem končno začutil prve udarce. Lahko sem pomigal s prsti. Vedel sem, rešen sem. Hvala vam, fantje! Slavc je odšel naprej v T-2, kjer sva imela toki-voki (radio sprejemnik in oddajnik). Sporočil sem v bazo o dogodku in medtem, ko sem sestopal v spremstvu še enega alpinista, pripravil zdravila.

Po počitku in ponovnem masiranju in mazanju nog sem začel sam sestopati proti T-1. Slavc nekaj za mano, tretji pa se je vrnil nazaj v svoj šotor. Sestopal sem z velikimi bolečinami in z zavestjo, da moram v T-1 sam. Tu mi ne more nihče pomagati.

Med tem časom, ko sem sestopal iz T-2 v T-1, se pravzaprav ničesar ne spominjam. Vem le to, da so organizirali štafetno reševalno ekipo za mene. Štafetna, to pomeni: iz baze v T-1 ena ekipa z opremo, iz T-1 proti T-2 druga ekipa. Vendar med tem časom, ko sem sam sestopil 800 višinskih metrov je prva ekipa prišla v T-1, druga pa iz T-1 le borih 50 višinskih metrov navzgor. Ko sem jih vprašal, kam gredo v tem slabem vremenu, so mi odgovorili, da po mene. Pa sem odvrnil, da mi ni potrebna pomoč. Bom že sam sestopil še teh 50 metrov. V T-1 sta mi potem kolega zmasirala in namazala noge. Že proti večeru smo vsi skupaj sestopili v bazo, kamor sem padel v roke našemu doktorju po približno 15. urah naporenega sestopanja od T-3 do baze.

F. Bauman



# Sodelovanje

Obrazi vseh prisotnih so se ob poročilu vodje prodaje raztegnili v zadovoljne nasmehi.

»Tovariši, tako kot sem dejal. Odkrili smo nekaj posebnega, lahko bi rekel edinstvenega. Naš novi izdelek zložljivo kombinirano orodje za trimske vaje gre v prodajo kot suho zlato. Mislím, da ni nobena skrivnost več, če vam povem, da je samo od nas odvisno, če bomo poslovno leto končali s 40<sup>0</sup>/<sub>0</sub> ali celo 60<sup>0</sup>/<sub>0</sub> presežkom. Temu primerno se bo lahko povečal tudi dohodek. Kam merim, verjetno ni potrebno posebno razlagati. Tudi naše kuverte, to zdaj že lahko trdimo, bodo v kratkem debelejše. Na tržišču je takšno povpraševanje, da mu bomo komaj kos.«

»Bodi bolj konkreten!« ga je opozoril nekdo od prisotnih na kolegiju.

»Lahko povem samo eno,« je nadaljeval prodajni. »Tuje tržišče želi takoj najmanj šest milijonov naših kompletov, na domačem pa imamo takoj ponudbo za dober milijon.«

»Predlagam,« je povzel besedo tehnični, »da zaključimo sestanek, saj na njem nimamo več kaj rešiti. Stvar je več kot jasna: Delati, delati in še enkrat delati, pa bomo dosegli vse zaželjeno.«

Podjetje Superplastiko je sestavljalo sedem tozdov — prvi tozd je pripravljaval plastične mase, drugi tozd jih je plemenitil in dodajal barve, tretji je pripravljaval kalupe, četrti je plastične mase vlival, peti je poliral izdelke in jih dokončno oblikoval, šesti tozd je izdelke pakiral in jih odpošiljal, sedmi tozd pa jih je prodajal.

Že takoj prve dni po novem planu se je zataknilo v prvem tozdu. Vodja tozda si je obupan pulil lase:

»Nemogoče je pripravljati maso, ko pa manjka plasti-fleksibil. Čeprav ga potrebujemo le 0,2<sup>0</sup>/<sub>0</sub> glede na ostale mase, naše zmesi enostavno ne moremo pripravljati. Le kdaj nas bo srečala pamet, da bomo plastifleksibil končno začeli izdelovati sami. Samo tega tozda nam še manjka.«

Da so ostali tozdi tiste dni, ko je primanjkovalo mase, delali komaj s polovično paro, ni potrebno posebej razlagati. Kar naprej so zvonili telefoni, toda telefoni stvari niso mogli spremeniti. Ko je po dobrih dveh tednih stekla proizvodnja v prvem tozdu, se je ustavilo v drugem.

»Če se postavim na glavo, mase ne moremo obarvati, ker nam primanjkuje rdeče barve. V sedmem tozdu pa pravijo, da kupci hočejo v glavnem rdeče športne rekvizite. Kako dobro bi bilo, če bi imeli še en tozd, da bi izdeloval samo barve.«

Na hitro so se zmenili z nekim zunanjim partnerjem, ki jim je po mastnih cenah za devize prodal rdečo barvo. Ni bila sicer čisto rdeča, malo je vleklo na rumeno, toda vsaj približno je bila uporabna.

Vse je kazalo, da bo dobro steklo, ko so se na lepem oglašati v tretjem tozdu, da ne morejo pripraviti zadostno število kalupov, ker jim primanjkuje posebnega sredstva, s katerim je treba namazati kalupe z notranje strani.

»Kolikokrat sem že rekel, da bi to mazilo morali sami izdelovati,« se je jezil vodja tozda. »Tako pa smo vedno le odvisnih od drugih. Če bomo pravočasno pripravili tretjino predvidenega, bomo še dobri.«

Na hitro so spet nekaj uvozili, samo da bi proizvodnja normalno stekla, že je bilo nekaj narobe v četrtem tozdu.

»Nemogoče je vlivati mase, ko pa so se nam pokvarili termometri. V naši Superplastiki bi morali imeti majhen tozdek, ki bi izdeloval samo termometre. Potem bi lahko dobro stekla proizvodnja.«

Morali so spet kupiti zunaj, za veliko večji denar kot sicer. Vodja sedmega tozda je besnel od jeze, saj so kupci vsak dan bolj pritiskali nanj, ustreči pa jim ni mogel. Ko je že vse kazalo, da so se rešili vseh težav, je zaškripalo v petem tozdu. Zlomili so se jim posebni noži, s katerimi so obrezovali končne izdelke.

»Hitro moramo poslati delegacijo v inozemstvo, da nabavi nove nože,« so se strinjali v tozdu. »Na prvem sestanku se moramo zmeniti, da začnemo sami izdelovati nože. En tozd več ali manj, to se nam ne bo poznalo, glavno je, da ne bomo odvisni od drugih.«

Ko so uredili tudi to, bi lahko vse steklo, če se ne bi ustavilo pri pakiranju. Po pravilih bi morali v pakete dajati navodila v treh jezikih, a niso imeli nobenega, ki bi znal kitajsko in arabsko.

»V bodoče moramo organizirati svojo skupino, ki bo znala vse jezike, recimo tozd Jezikoslovci. Zaenkrat pa bomo stvar rešili tako, da bomo navodila dali tiskati »zunaj«, kar pa seveda ne bo poceni.«

Zataknilo se je tudi v sedmem tozdu. Prodaja ni mogla steči, ker na železnici niso imeli dovolj vagonov, svojih tovornjakov pa so tudi imeli premalo.

»Najbolje je, da si v bodoče kupimo kakšnih petdeset tovornjakov in dva vlaka. To bo ravno za majhen tozd Prevoz, nam pa ne bo treba najemati zunanjih sodelavcev.«

Po mesecu dni so se spet zbrali vsi odgovorni in preučili položaj. Kislih obrazov so sklenili, da bo treba zastaviti temeljiteje in bolje, organizirati proizvodnjo. Zahteve po sedmih novih tozdih, kar bi pomenilo še enkratno povečanje kolektiva, jim je generalni odsvetoval, sklenili pa so, da bodo v vsakem tozdu na hitro poskrbeli, da bodo sami izdelovali ali pripravljali potrebno.

Nekaj časa je teklo presenetljivo dobro, potem pa je spet zaškripalo. Zopet je bilo narobe v prvem tozdu.

»Saj imamo dovolj vseh mas,« so menili v prvem tozdu, »toda hočemo dokazati, da smo mi najpomembnejši. Če ne bi bilo nas, ne bi bilo končnega izdelka. Mi smo največji specialisti.«

Ko so jih drugi komaj pregovorili, da nimajo prav, so se spomnili v drugem tozdu, da bi opozorili nase.

»Brez naše rdeče barve celo podjetje Superplastika propade,« so izjavili. »Če gremo le trije, recimo, hkrati na dopust, boste šele drugi videli.«

»Nalašč nismo pripravili kalupov, kot je treba, da boste videli našo veliko funkcijo,« so zavirali proizvodnjo v tretjem tozdu.

»Mi pa bomo opozorili tako na našo pomembnost, da pri vlivanju ne bomo gledali na višino temperature. Pa tudi norm nalašč ne bomo dosegali, da se bo bolj drugim poznalo.«

»Mi pa izdelkov ne bomo obrezovali s specialnimi noži, ampak le z navadnimi, da ne boste mislili, kako smo brez pomena.«

»Pakiranje je najvažnejše, kar bomo dokazali s tem, da se bo ustavilo pri nas. Samo pet bolniških več, pa bo vse propadlo.«

»Čez prodajo ga ni! Vsi ostali se lahko trudite, kolikor hočete, pa bo vse bob ob steno, če mi ne prodamo,« so se hvalili v sedmem tozdu. »Niti na kavo ne smemo skočiti, kaj šele na kakšen seminar.«

Rezultati dela so bili porazni. Generalni je po treh mesecih odločno nastopil:

»Mislili smo, da bomo proizvodnjo podvojili, pa nismo dosegli niti lanske ravni. Najprej ste se zgovarjali, da ne steče zaradi zunanjih razlogov, ko pa smo te odpravili, je bilo vse odvisno le od vas, torej od notranjih dejavnikov. Tedaj pa ste se napihnili vsak zase in se hvalili, kako ste pomembni. Toda povem vam, da vsak posameznik ne more storiti veliko, če ni med sabo pravega sodelovanja. Le če bomo delali vsi skupaj kot pravi kolektiv, bomo dosegli velike rezultate. Za sedaj pa vam lahko le povem, da prav zaradi nesodelovanja nismo dosegli našega skupnega cilja, višjih dohodkov, s tem pa tudi ne večjih osebnih prejemkov.«

C. S.